

Довідка про діяльність робочої групи з гендерної рівності КПІ ім. Ігоря Сікорського в 2025/2026 навчальному році

Зміст

- 1. Загальні заходи організації виконання наказу ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського від 21.01.2025 № НОД/53/25 "Про затвердження Плану дій ..."**
- 2. Робота за дорученнями директивних органів.**
- 3. Приклади із навчальної і наукової роботи.**
- 4. Посилення роботи в міжнародних проєктно-грантових програмах.**
- 5. Інформаційно-іміджева діяльність.**
- 6. Висунення кандидатур на престижні премії і відзнаки.**
- 7. Заохочення активісток і активістів гендерного руху 2000-2025 років.**
- 8. Питання, які плануються до виконання в 2026/2027 навчальному році.**

Довідка

про діяльність робочої групи з гендерної рівності КПІ ім. Ігоря Сікорського в 2025/26 навчальному році

1. Загальні заходи організації виконання наказу ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського від 21.01.2025 № НОД/53/25" Про затвердження Плану дій з імплементації принципів гендерної рівності в практику діяльності Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» на 2025-2027 роки"

1.1. Робоча група спрямовувала зусилля на реалізацію визначеного наказом «Плану дій з імплементації принципів гендерної рівності в практику діяльності Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського до 2027 року» та «Першочергових заходів на реалізацію "Плану дій..."», затверджених ректором 10 січня 2025 року.

Робоча група університету з гендерної рівності в цьому плані здійснила наступне.

1.2. Англійською, німецькою і українською мовами в оновленій редакції станом на 2026 рік перевидано нарис "Interdisciplinary Projects and Gender Initiatives of Engineering Schools Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute. 25 years of Actions by Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute in the Interdisciplinary Dimension of the Gender Sphere" (authors S.I. Sydorenko, O.A. Akimova, Yu.V. Strebkova, K.V. Yudkova, I.I. Zhovta, 1,52 Mbt).

Нарис розміщений в Інтернет-ресурсах НТБ ім. Г.І. Денисенка і працює на формування іміджу КПІ як успішного технічного університету України в сфері міждисциплінарного гендера.

1.3. На основі моніторингів кількісних і якісних характеристик стану гендерної рівності в університеті, виконуваних Центром СОЦІО+, сформований для оприлюднення восени 2026 року огляд "Від гендерної рівності до політики рівних можливостей: аналіз КПІ ім. Ігоря Сікорського".

1.4. Розпочато кампанію по висвітленню в газеті "Київський політехнік", в інших ЗМІ університету (сайти, сторінки кафедр в соціальних мережах) діяльності тих жінок, навчання, життя, яскраві досягнення і

кар'єрні успіхи яких в сфері технічних, інженерних наук тісно пов'язанні з КПІ.

В період з вересня 2024 року по червень 2025 року в газеті "Київський політехнік" опубліковано близько 30 таких матеріалів, на сторінці у Фейсбуці – 25 матеріалів.

В світових електронних ресурсах, зокрема, – в журналі GEN (Global Education News) рейтингу QS, підписниками якого є близько 20 тисяч керівників різних рівнів університетів світу, опубліковано англійською 2 статті в зазначеній сфері, зокрема на тему "Futures of Research on Gender and Education".

Все це працює на підвищення рейтингу КПІ в світі, а також приваблює абітурієнтів в Україні і закордоном до КПІ як до університету, що формує успішних людей.

1.5. Сформовано спільно із проректоркою Т.М.Желяською структуру управлінського впливу на поглиблення імплементації ідеології гендерної рівності в глибинних науково-педагогічних осередках і колективах здобувачів вищої освіти.

Затверджено склад керівників робочих груп з гендерної рівності факультетів та навчально-наукових інститутів;

прийнято "Рекомендації" щодо заходів ,які мають бути здійснені цією категорією на кафедрах, в студентських і профспілкових колективах.

Механізм такого впливу на глибинні науково-педагогічні, студентські і профспілкові колективи з метою імплементації принципів гендерної рівності в університеті запроваджується вперше.

В якості перших невідкладних завдань підрозділам поставлено такі:

1) Показувати яскраві успішні в кар'єрі жіночі постаті, пов'язані з навчанням КПІ і наступною професійною діяльністю в сфері технічних, інженерних наук;

1) Реалізовувати стратегічну Ціль "Плану дій" №4: міжнародна проектно-грантова діяльність в сфері міждисциплінарного гендера.

В області міжнародної проектно-грантової діяльності підрозділам надано перші роз'яснення перспективності для кафедр підготовки проектних пропозицій (в складі міжнародних консорціумів) для подачі на

конкурси програми ЄС "Горизонт Європа", які надають проектам, що виграли найбільші кошти із всіх відомих масштабних проектно-грантових програм (порядку 100 тисяч євро на рік).

Напрямок проектних пропозицій: міждисциплінарні перетини гендерного компонента із змістовними спрямуваннями відомих в світі інженерних шкіл КПІ.

Цей напрям робочою групою університету з гендерної рівності прийнятий як пріоритетний на наступні роки.

1.6. Організовано участь близько 40 студенток, магістранток, аспіранток, жінок – молодих вчених КПІ ім. Ігоря Сікорського і Київського національного університету імені Тараса Шевченка в міжнародній конференції гендерного спрямування в червні 2026 року в Варшаві (за грантової підтримки Польської освітянської фундації PERSPEKTYWY) «Perspektywy Women in Tech Summit 2025» (д-р Б'янка Сівінські).

1.7. Інші заходи – проводились на рівні факультетів, НН інститутів, кафедр.

1.8. Працювали з підрозділами з організації подання заявок на тренінги з розбудови політичної участі та лідерства жінок (Ініціатива «She Leads Ukraine» реалізується ООН в партнерстві з громадськими організаціями "Жіночий консорціум України" та "Бюро гендерних стратегій і бюджетування" у співпраці з Центральною виборчою комісією України та МФО "Рівні можливості" у Верховній Раді України за фінансової підтримки урядів Данії, Норвегії та Швеції).

1.9. 29 квітня 2026 року робоча група взяла участь в дискусії на базі Київського університету імені Бориса Грінченка «Гендерна стратегія МОН і мовна практика: де місце фемінітивів в університеті?» (Якщо фемінітиви – це не норма, а рекомендація в межах гендерної політики, то хто визначає унормування та межі використання?).

1.10. 8 квітня 2026 року взяли участь в онлайн-діалозі «Безпечний університетський простір: впровадження політик протидії дискримінації, сексуальним домаганням та підтримки рівності у закладах вищої освіти України», організованого Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики Кабінету Міністрів України п. Катериною Левченко, Асоціацією

жінок-юристок України «ЮрФем» у співпраці з Міністерством освіти і науки України.

1.11. Участь у заході:

Жінки у ядерній галузі: міждисциплінарний підхід
<https://philosophy.kpi.ua/zhinky-u-yadernij-galuzi-mizhdystsyplynarnyj-pidhid/>

2. Робота за дорученнями директивних органів.

2.1. Розпорядження КМУ від 25 березня 2025 року № 260-р «Про затвердження операційного плану заходів на 2025 – 2027 роки з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року

та відповідне доручення Заступника Міністра Михайла Вінницького від 31.03.2025 року, № 1/6178-25, по організації виконання розпорядження КМУ №260-р.

2.2. В березні 2026 року за дорученням заступника Міністра Миколи Трофименка надали інформацію про досягнення Цілі № 5 «Гендерна рівність» в структурі 17 ЦСР для формування моніторингу виконання розпорядження КМУ від 29.11.2024 року № 1190-р.

2.3. Підготовлено зведення актуалізованих в період з листопада 2024 року по даний час нормативних національних і міжнародних актів в сфері гендерної рівності, обов'язкових для реалізації в Україні (Ю.В.Стребкова).

Зведення виставлено на сайті, присвяченому Цілі №5 «Гендерна рівність» із 17 ЦСР (Н.О.Цуріна):

<https://kpi.ua/gender>

3. Приклади із навчальної і наукової роботи.

3.1. В навчальній роботі:

Розроблення та викладання дисциплін гендерної тематики:

- оновлено всі 14 силабусів дисциплін гендерного спрямування, що викладають кафедри ФСП;
- обов'язкова дисципліна фахової підготовки для здобувачів вищої освіти за напрямом «Соціальна робота та консультування»;
- для рівня PhD 033 Філософія - вибіркова дисципліна «Гендерні студії».

3.2. Наукове керівництво роботами здобувачів за гендерною тематикою (доц. Ю.В.Стребкова):

3.2.1. За третім (освітньо-науковим рівнем вищої освіти (PhD), 033 Філософія, навчання англійською мовою. Іноземна громадянка Чжань На виконувала роботу: «Axiological Dimension of Women's Particular Status in Contemporary Chinese Society» («Аксіологічний вимір партикулярних статусів жінок у сучасному китайському соціумі»);

3.2.2. За першим бакалаврським рівнем (бакалаврат), 231 Соціальна робота (гр. СР-21 IV курс) студентка Сапок Марія Миколаївна виконувала роботу: «Застосування гумору у соціальній рекламі як інструменту візуалізації гендерно чутливої інформації»;

3.3. Публікації та участь у наукових конференціях:

- Zhan Na, Strebkova. Chinese Women in STEM Fields: a Statistical Perspective / Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціальні теорії та практики в контексті сучасної культури» (м. Дніпро, 25 квітня 2025 року) / відповідальний за випуск, проф. В.В.Кривошеїн. Дніпро: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+», 2025. 240 с. С.108-110. https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2025/materiali_konferentciy/12.pdf

- Grabovska I., Strebkova Ju., Na Zhan. Media images of Ukrainian and Chinese the servicewomen. European congress of scientific discovery : abstracts of the 2nd International scientific and practical conference (March 3-5, 2025). Prague, Czech Republic: SPC «Sci-conf.com.ua», 2025. P. 266–269.
<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/03/EUROPEAN-CONGRESS-OF-SCIENTIFIC-DISCOVERY-3-5.03.25.pdf>
- Ірина Грабовська, Юлія Стребкова. Перспективи та реалії жінки в армії та на війні очима китайських та українських мас-медіа. Газета «День» 17 лютого 2025 р.,
<https://day.kyiv.ua/article/den-ukrayiny/perspektyvy-ta-realiyi-zhinky-v-armiyi-ta-na-viyni-ochyma-kytayskykh-ta>

4. Посилення роботи в міжнародних проєктно-грантових програмах.

4.1. До підрозділів направлено інструктивний лист (Додаток 1), в якому представлено зміщення акцентів та фінансові переструктурування Програми «Горизонт Європа» за гендерним напрямом, пов'язаних із новою політикою американської адміністрації щодо гендеру.

4.2. Розвинуто роботу по підготовці проєктних пропозицій до конкурсів міжнародних проєктно-грантових програм.

А саме:

4.2.1. В описі сфер наукової діяльності КПІ на порталі ЄС “EU Funding and Tenders Portal” додано ключові слова, що віддзеркалюють науково-практичну діяльність вчених КПІ в сфері гендерної рівності, зокрема, – в сфері міждисциплінарного гендера:

- gender in basic and technical research and training;
- gender – engineer research schools – training programs – interdisciplinary projects approach.

Це відкрило можливості для вчених Європи, що працюють в сфері досліджень проблем гендеру, «побачити» потенційні спроможності вчених КПІ і запросити вчених КПІ виступити партнерами при формуванні проєктних пропозицій (за цими сформульованими напрямками) до конкурсів програм «Горизонт – Європа».

4.2.2. На порталі ЄК «Funding and Tenders Opportunities» від вчених КПІ, що працюють в сфері досліджень гендера, розміщено 7 (сім) 500-знакових анотацій з пропозиціями для вчених Європи: запросити вчених КПІ до складу консорціумів, які формують проєктні пропозиції для подачі до конкурсів програми «Горизонт – Європа», в тому числі – в сфері міждисциплінарного гендера.

КПІ (творчі колективи на чолі із О.А.Акімовою та із Є.П.Чвертко) заявили наміри працювати в складі консорціумів для формування проєктних пропозицій на 7 таких конкурсів, оголошених за програмою «Горизонт Європа» в травні 2026 року:

- 1) Tackling gender-based violence against politically active women and LGBTIQ people;
- 2) Fostering cooperation and integration between SSH and STEM research and innovation in the EU;
- 3) Research and Innovation Network for a Union Equality;
- 4) Supporting post-conflict democracy and reconstruction;
- 5) Rethinking long-term care policy in the face of EU demographic shifts;
- 6) Strengthened and implementation of the EU Pact on Migration and Asylum and a focus on inclusion, integration, and health.
- 7) The impact of the use of digital tools outside school and for communication on educational outcomes and mental health.

4.2.3. Спільно із О.А. Акімовою взаємодіяли із консорціумом, який запросив КПІ за 500-знаковою анотацією, поданою від КПІ до порталу ЄК “Funding and Tenders Opportunities” в травні 2026 року, на конкурс програми «Горизонт Європа» HORIZON – CI-2026 –01 –

DEMOCRACY–01 «Tackling gender-based violence against politically active women and LGBTIQ people».

Конкурс присвячений дослідженню гендерного насильства проти жінок та ЛГБТІК людей у публічній та політичній сфері.

Проектна пропозиція подана на конкурс у вересні 2026 року.

Планується, що переможуть 3 проєкти по 4 млн.євро.

4.2.4. Силами Акімової О.А. та Іщенко А.М. подали до Національної комісії України у справах ЮНЕСКО (на конкурс «Participating Program» ЮНЕСКО на 2026 – 2027 роки) – проєкт за напрямом «Гендерна рівність».

4.2.5. Працювали по підготовці проєктної пропозиції від ІМЗ до Програми Шведського інституту (SI) «SI Ukraine Cooperation Programme» (оголошене в січні 2026 року):

– за темою «Шведсько-українське інноваційне партнерство у сфері передових матеріалів для сталого відновлення».

4.2.6. Працювали з підрозділами щодо подачі пропозицій на конкурс спільних україно-австрійських науково-дослідних проєктів в сфері гендерної рівності для реалізації в 2027 – 2028 роках, оголошений МОН України та Федеральним міністерством у справах жінок, науки і досліджень Республіки Австрія.

4.2.7. Підготовлено матеріали для проведення в підрозділах восени 2026 року семінару (вебінару) з питань методики і практики підготовки проєктно-грантових пропозицій від вчених КПІ в сфері міждисциплінарного гендера для участі в конкурсах програми ЄС "Горизонт Європа" (акцентується, що проєкти, які виграли, отримують набагато більше коштів (порядку 100 тис. євро на рік), ніж в будь-яких інших міжнародних проєктно-грантових програмах).

5. Інформаційно-іміджева діяльність.

5.1. Працювали з факультетами та інститутами, щоб в ЗМІ, в т.ч. електронних, більш широко представлялися кар'єри «успішних

жінок» – випускниць КПІ за технічними, інженерними спеціальностями.

5.2. Виконуючи доручення ректора, були представлені пропозиції до Іміджевого проекту КПІ про жінок в "чоловічих" професіях, орієнтованого на абітурієнток України і зарубіжних країн, на їхніх батьків та на їхнє оточення (Додаток 2).

Така іміджева політика має збільшити вступ жінок до КПІ за умов зменшення потенційного контингенту чоловіків (що є похідною від обставин війни в даний час).

Для технічного університету лідерського типу такий проєкт – це не лише про гендерний баланс, а й про руйнування стереотипів, інноваційність та залучення інтелектуального потенціалу, – про процеси, які ще не набули достатнього "звучання" через застарілі упередження і інерційність мислення.

5.3. На порталі КПІ відкрито сторінку <https://kpi.ua/gender>, присвячену віддзеркаленню нормативних документів університету, заходів та інших матеріалів в сфері гендерної рівності, діяльності робочої групи університету з гендерної рівності – як Цілі №5 серед 17 Цілей Сталого Розвитку.

5.4. В партнерстві із газетами «Київський політехнік», «Світ» опубліковано більше 40 матеріалів, присвячених гендерному напрямку.

5.5. На сайті, який присвячений гендерним подіям і який веде Н.О.Цуріна (як Ціль №5 серед 17 Цілей Сталого Розвитку), в чаті робочої групи з гендерної рівності та в чаті керівників робочих груп з гендерної рівності підрозділів виставляються матеріали від робочої групи.

5.6. Розпочато серію інтерв'ю, виступів в ЗМІ керівників університету, деканів факультетів, директорів НН інститутів, завідувачів кафедр – з питань гендерної рівності;

інтерв'ю і виступи оприлюднюються в газеті та "Київський політехнік", на сайтах і сторінках в соціальних мережах університету, підрозділів і кафедр.

5.7. Розповсюджено і висталено матеріал: «Скляна стеля у вищій освіті: чому жінки рідко стають ректорками? (<https://ow.ly/kPBV50XgUSt>).

6. Висунення кандидатур на престижні премії і відзнаки.

З деканами факультетів і директорами інститутів проводилась робота по підбору і висуненню кандидатур від КПІ для участі в конкурсах на міжнародні премії і стипендії.

Кандидатури мають відповідати дуже високим критеріям, які висуваються конкурсами таких престижних нагород, тому за нинішніх складних обставин робота за цим напрямом лише започатковується.

6.1. В лютому-березні 2026 року в межах розширення міжнародного партнерства у сфері забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків КПІ був запрошений висунути кандидатуру на отримання стипендій Уряду Ісландії за післядипломною освітньою програмою GRO Gender Equality Studies and Training Programme (GRO GESTR) Університету Ісландії, що реалізується за підтримки МЗС Ісландії.

Умовою участі кандидатур на зазначені стипендії Уряду Ісландії була подальша діяльність стипендіатів у міжнародному вимірі гендерної рівності.

6.2. На запрошення від структур ЮНЕСКО працювали із студентськими молодіжними, в т.ч. – студентськими колективами щодо подачі заяв на конкурс на участь в програмі "UNESCO Intercultural Leadership Programme" (термін подачі – до 19.07.2026 р.).

(50 переможців конкурсу стають частиною UNESCO's Global Youth Alumni Network і підтримуючий грант в обсязі 10 000 USD на 2025 рік.)

6.3. Працювали з підрозділами по підбору кандидатур для висунення від КПІ на участь у Програмі стипендій ЮНЕСКО спільно з Японією для молодих дослідників (UNESCO/Keizo Obuchi Research Fellowships Programme) на 2026 рік.

Програма реалізується за фінансової підтримки Уряду Японії та спрямована на зміцнення дослідницького потенціалу молодих науковців, розвиток міжнародної академічної співпраці та обміну досвідом в сферах мандату ЮНЕСКО.

У рамках конкурсного відбору 2026 року мало бути присуджено 10 стипендій молодим дослідникам із країн Африки, малих островних держав, що розвиваються (SIDS), а також України і Туреччини для реалізації міждисциплінарних післядипломних дослідницьких проєктів у Японії.

Відповідно до умов Програми, Україна могла висунути не більше **двох кандидатів**, при цьому щонайменше один із кандидатів мав бути жінкою.

6.4. За інформацією від МОН України та секретаріату ЮНЕСКО про подання номінацій на здобуття у 2027 році спільної премії L'oreal та UNESCO **«Для жінок у науці»** – видатних наукових дослідників у галузі фізичних наук, математики та інформатики – працювали із підрозділами.

Робота по висуненню кандидатур від КПІ на престижні міжнародні премії і стипендії – буде продовжена, в т.ч. – із новим керівництвом кафедри ЮНЕСКО.

7. Заохочення активісток і активістів гендерного руху.

7.1. У зв'язку із 25-річчям гендерної сфери в КПІ (2001 – 2025 роки)

Вчена рада КПІ заслухала 9 березня 2026 року доповідь від імені робочої групи університету з питань гендерної рівності «Досвід діяльності в гендерній сфері КПІ ім. Ігоря Сікорського в 2001-2025 роках».

Прийнято рішення схвалити діяльність колективу університету за цим напрямом.

Робочій групі університету з питань гендерної рівності доручено продовжити (спільно із проректорами і головами відповідних комісій Вченої ради) роботу по імплементації принципів гендерної рівності в систему життєдіяльності університету.

Близько 20 активісток і активістів гендерного руху КПІ представлені до відзначення на рівні МОН України та Вченої ради КПІ.

7.2. Текст виступу від імені робочої групи університету з гендерної рівності та рішення Вченої ради направлені до Національної комісії України у справах ЮНЕСКО (Н.Г. Крамарєва) та до Координаційної ради кафедр ЮНЕСКО в Україні (Ю.І. Сватко) для акумуляції матеріалів про роботу КПІ в сфері гендерної рівності у відповідності до Стратегії ЮНЕСКО в цій сфері.

8. Питання, які плануються до виконання в 2026/2027 навчальному році.

8.1. Продовжити роботу за Планом першочергових заходів, спрямованих на виконання завдань наказу від 21.01.2025 року № НОД/53/25 «Про затвердження Плану дій з імплементації принципів гендерної рівності в практику діяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2025-2027 роки».

8.1.1. Представити в газеті «Київський політехнік» результати досліджень центру «Соціо+» динаміки характеристик гендерної рівності в університеті в 2024-2025 роках (О. Акімова, А. Іщенко).

8.1.2. Підготувати семінар (спільно із Методрадою КПІ, Т.М. Желяскова) за темою «Імплементація принципів гендерної рівності до змісту освіти інженерних освітніх програм КПІ».

8.2. Виступити на Вченій раді КПІ з питань, пов'язаних із проектно-грантовою діяльністю в сфері міждисциплінарного гендера в КПІ.

8.3. До 15 грудня 2026 року – подати пропозиції ректору до ескізного плану розвитку міжнародної сфери університету – у відповідності до актуальних вимог Європейської Комісії і інших європейських структур, що визначають політики в сфері Європейської зони вищої освіти і Європейського дослідницького простору – в гендерному аспекті.

8.4. Синхронізуючи із оголошенням Програмою «Горизонт Європа» конкурсів в 2026-2027 роках, –

підготувати інструктивну нараду – навчання керівників гендерного напряму підрозділів і університетської робочої групи з гендерної рівності

для роз'яснення технологій підготовки і подачі проєктних пропозицій вчених КПІ, що працюють в сфері гендерної рівності,

до конкурсів програми «Горизонт Європа» в сфері гендерної рівності і на міждисциплінарних її перетинах із змістовними напрямками інженерних шкіл КПІ.

8.5. Спільно із О. Акімовою та Є. Чвертко продовжити розміщення 500-знакових анотацій на порталі ЄК «Funding and Tenders Opportunities» – для входження в консорціуми вчених Європи, які готують інтегровані проєктні пропозиції для подачі на оголошені конкурси в сфері гендерної рівності, в т.ч. – в сфері міждисциплінарного гендера.

Для цього українською, англійською і німецькою мовами розмістити в Інтернеті оновлену довідку (станом на 2026 рік) «Про міждисциплінарні проєкти і гендерні ініціативи інженерних шкіл КПІ ім. Ігоря Сікорського. Досвід 25 років діяльності в міждисциплінарних вимірах гендерної сфери».

8.6. Взаємодіяти із В. Сивінським, із Б. Сивінські щодо залучення КПІ до нових європейських проєктів в сфері гендерної рівності.

8.7. Провести вручення відзнак активістів гендерного руху в КПІ за результатами роботи в 2001-2025 роках – на засіданнях Вченої ради КПІ в 2026/2027 навчальному році.

8.8. Працювати в тісному контакті з кафедрою ЮНЕСКО КПІ з питань, пов'язаних із реалізацією Стратегії ЮНЕСКО і Атласа ЮНЕСКО в сфері гендерної рівності в освіті.